

Prenumerata.

We Lwowie: rocznie 14 zł. 40 ct. kwartalnie 3 zł. 60 ct. miesięcznie 1 zł. 20 ct. półmiesięcznie 60 ct. Za odnośnienie do domu miesięcznie 20 ct.

Na prowincji: rocznie 19 zł. 20 ct. półrocznie 9 zł. 60 ct. kwartalnie 4 zł. 80 ct. miesięcznie 1 zł. 60 ct. za półmiesiąca 80 ct.

Za granią: Dopłaca się miesięcznie 1 zł. do cen miejscowych.

Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1. 12. każdego miesiąca. Numer kosztuje 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedziele i Święta o godzinie 8. rano.

Administracja, Expedycja i Biuro Redakcji, przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza petytowego pięciolatowego 6 cent.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 20 ct. od wiersza.

Jedno ogłoszenie drobne do 6 wierszy 20 ct.

Dołączenia do Kurjera (Prospekta, cyrkularze etc.) przyjmuje się za cenę 1 zł. od 100 egz. dla zamiejscowych a 50 ct. od 100 egz. dla miejscowych preumeratorów.

Rekopisów Redakcja nie zwraca.

Listy reklamacyjne niepodlegają opłacie.

Dziś: Klotyldy.

Poniedziałek. Flawiana, Mitrofana.
Wtorek. Bonifacego biskupa.

Sroda. Norberta b.
Czwartek. Roberta b. m.
Piątek. Medarda b.
Sobota. Prima i Felicejana m.

Kalendarz myśliwski.
Wolno polować na kozy (rogacze).

Wschód Słońca o 4 godz. 9 minut.
Zachód Słońca o 7 godz. 47 minut.
Długość dnia 15. godz. 38 minut.
Barometr nieruchomy.

PO WYBORACH.

Istnieje w Hiszpanji legenda, że na odbytym przed wiekami w piekle wielkim wiecu szatanów, uchwalono nie walczyć wprost z Bogiem, lecz natomiast podsuwane przez Boga narodowi pomysły i plany wypaczać w ten sposób, aby ludzie, obmierziwszy sobie, rzekli się ich samii Bogu bluznili za taką poradę.

Legenda ta, wyrosła na żyznej glebie katolickiej poezji i katolickich przesądów z ziarna starej Persów wiary w wzajemną walkę potęg dobrego i złego — przychodzi nam zawsze na myśl, ilekroć na scenie któregośkolwiek kraju odbywa się farsa, zwana: *wyborami*.

Według teatralnych przepisów farsę tę mają grać aktorowie swobodnie i niezawisłe. Akcja ich powinna wypływać, jako naturalne następstwo, z ich temperamentu, dialogi wprost z natchnienia wyrastać, a rozwiązanie sztuki, zwane *Sejmem*, być fotograficznym obrazem ich aspiracji, ich społecznych potrzeb i politycznego programu.

Co w kraju nurtuje, co jego mózg pali a pierś do szerszych i głębszych oddechów skłania, co z jego tradycji płynie i jemu przyszłości horyzont otwiera, wszystko to ma w owym Sejmie wyraz swój znaleźć i w odpowiedniej dozie jakoteż z odpowiednią do prawdy realnej siłą, — winno być zaznaczone.

Tak stworzony Sejm i taką wobec społeczeństwa rolę spełniający, byłby oczywiście miłym słupem na drodze jego postępu, wskazówką jego rozwoju, rachunkiem jego obywatelskiego sumienia.

Przebiegając wzrokiem po kilku z kolei sesjach sejmowych, widziałoby się jak społeczeństwo rośnie w siły, jak powstają nowe myśli po-

lityczne i jak powiększa się od kadencji do kadencji zastęp samowiednych obywateli kraju.

Nie potrzebowałibyśmy wykazów statystycznych, sprawozdań Rady szkolnej, rachunków bankowych i sądowych biuletynów o stanie społecznego zdrowia, bo w Sejmie, jako w miniaturze społecznej, widzielibyśmy odwzowowaną z fotograficzną dokładnością tę całą drogę, jaką kraj przebiegł od ostatniego aktu wyborczego do następnego.

Tak, widzielibyśmy, ale wówczas chyba, gdyby nikt nie zwał szatany nie powzięły swej szkodliwej dla nas uchwały na owym piekielnym wiecu...

W djabelskiej swej nienawiści do wszystkiego co choćby przedsmak rajskiego żywota zgotować może ziemianom, wprawiły one w ruch cały aparat wszelkich ambicji, prywatnych interesów, osobistych sympatyj lub antypatyj, a kształcąc i rozwijając te uczucia od kadencji do kadencji, doprowadziły w końcu do tego, że Sejm nie miarą postępu staje się dla nas, ale miarą kroczenia wstecznego.

Zamiast iść naprzód — cofamy się. Zamiast dojrzewać politycznie i nosić na sobie z coraz większą swobodą konstytucyjny kostium, tracimy w nim władzę ruchów i stajemy się podobni do „andimanszowanych” szewców.

Słowem po 22 latach konstytucyjnego życia doszliśmy do tego, że ideę samorządu przetworzyliśmy w jakiegoś potwora, tańczącego dobrowolnie w takt muzyki serwilistycznej; a płaszczenie się przed władzą, uważane za czyn hańbiący w epoce przedkonstytucyjnej, podnieśliśmy do godności obywatelskiej cnoty i mądrości stanu.

Elin.

KRONIKA.

Ks. arcybiskup Feliński wyjechał niespodzianie przedwczoraj w nocy ze Lwowa udając się do Krakowa. Nieliczne tylko grono osób, które

wiedziało o tem nagłem przyspieszeniu odjazdu, odprowadziło znanego arcybiskupa na dworzec i usłyszało od niego zapewnienie, że jakkolwiek bardzo chciał odpocząć we Lwowie, jednak musiał odjazd swój przyspieszyć. Podobno ks. arcybiskup ma zamiar wrócić z Rzymu do Lwowa, i w naszym mieście zamieszkać — oczywiście jeżeli mu pozwolą serwilisci nasi.

Rada miasta Lwowa. Wczoraj o godzinie 11tej przed południem, w obec zebranych w uroczystych strojach członków Rady miejskiej, odbyła się w sali ratuszowej instalacja nowo wybranego prezydenta m. Lwowa p. Wacława Dąbrowskiego.

Rotę przysięgi odczytał radca dworu p. Loebel, pozem prezydent Dąbrowski złożył przysięgę w ręce namiestnika hr. Potockiego, a następnie sam przyjął przysięgę od wiceprezydenta dra Czerwicza.

Po odebraniu przysięgi zabrał głos prezydent Dąbrowski i w krótkim przemówieniu zapewnił o szczerych zamiarach swoich pracowania gorliwego dla dobra miasta.

Ustępujący prezydent Dr. Gnoiński kilku słowami pożegnał Radę miejską, której imieniem zabrał głos dr. Małecki, dziękując byłemu prezydentowi za trud i prace około dobra miasta. Dr. Gnoiński odpowiedział jeszcze temi słowami: Dziękuję za słowa serdeczne. Jeżeli wahałem się przyjąć trudne dla mnie zadanie, nie pochodziło to z braku poczucia obowiązku, lub dobrych chęci, lecz jedynie z obawy, czy sprostim zadaniu przy słabych moich siłach. Proszę wierzyć, że mi nigdy na dobrych chęciach nie brakowało, i jeżeli kiedykolwiek wezwany będę, naturalnie nie do tak trudnego zadania, jakim było obecne, nie odmówię moich usług. Żegnajcie Panów! — Dziś o godzinie 1 w południe cała Rada miejska z prezydentem Dąbrowskim udaje się do p. namiestnika.

Pożar. Wczoraj po północy odezwały się ponuro sygnały pożarowe. Piekarnia Domsa na Zamarstynowie stała w płomieniach. Straż ogniowa wyruszyła natychmiast z ratusza, a równo-

pelusz i futro, pożegnała pannę Walerję, która ją pocałowała, jak gdyby nigdy nie i wyszła.

Lzy cisnęły się jej do oczu. Na ulicy było już ciemno, gęsty welon twarzy jej zasłaniał, mogła więc płakać swobodnie. Pierwszy raz wracała sama tą drogą, z niepokojem o tego, który jej tu zwykle towarzyszył, z myślą, że już nigdy przebywać jej z nim nie będzie. Los, który tyle skarbów miał w zapasie dla innych, pozazdrościł jej lichy kruszynny szczęścia.

Gdyby nie nieobecność Marjana, nie byłoby przyszło do tej rozmowy, której wynik był tak okrutnym. Co go wstrzymało? Jeśli nie coś nieprzewidzianego, to powinien ją być przecież uprzedzić. A może wróciwszy do domu list od niego zastanie.

Ale listu nie było ani dnia tego, ani dni następnych. Bronisia nie miała odwagi napisać sama do Marjana. Nietylko ciężko jej było zmartwić go tak niespodziewaną wiadomością, ale wstrzymywało ją jeszcze uczucie delikatności. Wszak powiedzieć mu, dlaczego drzwi panny Walerji zamknęły się przed niemi, byłoby rodzajem milczącego oskarżenia lub wyrzutu, boć nie kto inny tylko on tak wyjątkowym stosunek ich uczynił. Gdyby nie jego usposobienie, mogliby się połączyć i pchać razem taczki życia, jak tyle innych ubogich małżeństw, ale on wolał raczej nie stanąć nigdy u celu, niż dopiąwszy go przekonąć się, że był mniej pięknym niż marzenie o nim. Wolał, żeby ich miłość pozostała na zawsze pięknym choć smutnym snem, niż stawszy się

rzeczywistością, zszarzała się i spospolitowała w zetknięciu z chropowatą treścią życia. Taką była marzycielska logika Marjana.

Nie mając nauczycielskiego powołania, Bronisia zawsze musiała sobie zadawać gwałt, żeby spełniać sumiennie swe obowiązki. Jak często myśli jej były dalekie od francuskich konjugacyj i niemieckich ćwiczeń, ile razy gamy wygrywane drobnymi paluszkami Gizi lub Mini przywodziły jej na pamięć tę szarą godzinę, kiedy pocałunek Marjana przerwał jej w połowie akordu! Gdy po lekcjach siadała sama w swoim pokoju i opierała znużoną głowę na rękę, stawało przed nią pełne gorczy pytanie: ile jeszcze dziecinnych umysłów przeznaczonem jej jest zapoznać z tajemnicami gramatyki Chapsale'a i Noela i ile małoletnich wirtuozek przeprowadzić przez zawilkości bemolów i krzyżyków. I na tem miała strawić całą młodość! w tem zamknąć całą przyszłość!

Ale niczem to było w porównaniu z powolną torturą tego długiego tygodnia, jaki po zerwaniu z nieugiętą panną Walerją nastąpił. Wszystkie najdotkliwiej dręczące uczucia: niepewności, obawy, przygnębienia i głuche buntu rozsadały jej serce. Chwilami doznawała takiego wrażenia, jak gdyby jej tehu brakło i wtedy ogarniało ją szalone pragnienie strząśnięcia z siebie jakiegoś niewidzialnego ciężaru.

Druga niedziela nadeszła i minęła. Bronisia powiedziała sobie, że Marjan musiał być przy niej i usłyszeć z jej ust niecof-

13)

ZGUBIONA.

NOVELA.

przez

H A J O T K.

(Ciąg dalszy).

Wymówiła te słowa błagalnie i ze łzami w oczach, ale panna Walerja miała jedną z tych trwrdych zaciętych natur, które umieją zawsze wytrwać przy swoim, bo ich to nie nie kosztuje. Moralność jej była nielitościwą i potępiającą bezwzględnie, jak każda, która się przedewszystkiem na formach zasadza.

— Nie — odpowiedziała sucho. — Jak będzie to będzie. To już rzecz wasza. Ale ja od tego umydam ręce. Dla spokoju mego sumienia i przez pamięć twojej matki, nie mogę inaczej postąpić.

— Mojej matki! — powtórzyła z goryczą Bronisia. Duma zamykała jej usta, ale uczucie zwyciężyło.

— To pani ostatnie słowo? — rzekła jeszcze.

— Ostatnie.

Młoda dziewczyna włożyła w milezeniu ka-

czesnie mnóstwo osób z miasta pobiegło na miejsce pożaru. Wielkiej gorliwości i poświęceniu straży ogniowej, tak miejskiej, jak i ochotniczej zawdzięczyć należy, że ogień zlokalizowano na dwóch budynkach parterowych, z których jeden cały a drugiego dach tylko spłonął.

Przyczyna pożaru niewiadoma, podejrzenie jest tylko silne, że ogień został podłożonym, dla tego też zarządziła władza bezpieczeństwa natychmiastowe śledztwo.

Pożar ten pociągnął jeszcze za sobą nieszczęśliwy wypadek. Konie pędzące z beczką ratunkową, przejechały pod mostem kolejowym jakiegoś biednego robotnika.

Adres, który ma być wysłany od kraju Janowi Matejce w dniu, w którym będzie obchodzonym uroczystość jubileusz naszego mistrza, jest wyłożony w naszej redakcji, gdzie każdy może umieścić swój podpis.

Dzisiejsze zabawy. Jeżeli deszcz nie zechce wyplatać figla, to dzisiaj cały prawie Lwów będzie się bawił pod eterycznym niebios sklepieniem. Jedni pozostaną w poliżu Lwowa, inni uciekną koleją, aby choć na parę godzin zapomnieć o przyjemnościach pobytu w stolicy. Zrana wyjeżdża z głównego dworca kolei Karola Ludwika osobny pociąg spacerowy z uczestnikami wycieczki do Drohowyża.

O godzinie 4tej popołudniu strzały młodzieńcze oznajmia rozpoczęcie wielkiego festynu, który urządza Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” na górze Wysokiego Zamku. Program zabawy nadzwyczaj urozmaicony i ponętny, a przytem cel piękny, zwabią niewątpliwie bardzo liczną publiczność.

Bliżej jeszcze, bo w ogrodzie przy ulicy Mickiewicza, rozpocznie młodzież rękodzielnicza od 3ej popołudniu pląsać „sub Jove”, a wieczorem ubawi się na przedstawieniu amatorskim w swym własnym teatrzyku.

Więcej samolubne Towarzystwo śpiewaków „Lutnia” urządza sobie w zamkniętym kółku wycieczkę do Lesienic. Dla podrażnienia wykluczonych z udziału w tej wycieczce, ogłosiło nawet bardzo piękny i artystycznie obmyślony program zabawy.

Tramwaje. Dochodzą nas często skargi na furmanów tramwajowych, którzy wcale grzecznością dla podróżnych nie grzeszą. Wypadek niniejszy może służyć jako próbka i uzasadnienie tych skarg.

Wczoraj jeden z jadących poruszywszy przez nieuwagę sprężynę od hamulca, stał się przyczyną tego, że korbka hamulcowa lekko trąciła furmana w ramię. Na to furman pomimo objaśnień ze strony jadącego, że stało się to mimowoli, tak grubiańsko się zachował, iż siedzący obok pasażer uznał za stosowne wstawić się za nieznanym sąsiadem; aliści został nagrodzony jeszcze bardziej dobroczynnymi wyrazami, a gdy skutek tego podszedł, aby zanotować sobie numer furmana dla podania tego wypadku do wiadomości Dyrekcji tramwajów, usłyszał słowa, których powtórzenie tutaj

jest niemożliwym. Furman miał numer 51. Spodziewamy się, że dyrekcja tramwaju zaleci swoim organom zachowywanie się grzeczniejsze z publicznością!

Wycieczka węgierskiego towarzystwa karpackiego. Z powodu uroczystego otwarcia nowego „schronienia” na górze Vihorlat i nowej drogi do morskiego oka Beskidu, urzędują oddział dla wschodnich Karpat węgierskiego tow. karpackiego wycieczkę w dniu 22, 23 i 24 lipca b. r.

Program wycieczki bardzo urozmaicony, a komitet dołoży wszelkich starań, aby uprzyjemnić uczestnikom pobyt parudniowy w górach Kolej galicyjska zniżyła znacznie cenę jazdy dla osób, chcących wziąć udział w tej ekskursji turystycznej.

Z literatury. Nakładem Jarosława Leitgera w Poznaniu, wyszły z druku „Szkice i opowiadania” Kłemensa Kanteckiego, w sporym tomie, zawierającym 460 stronic. Pióro p. Kanteckiego zbyt jest znane szerokiej publiczności, abyśmy zalety jego przypominać mieli. Wszystkie jego dodatnie strony uwiadoznają się w rzeczonych „Szkicach” których luźne — bo nie związane ze sobą niewolniczo artykuły, składają się na błyskotliwą i pełną interesu mozaikę. Artykułów tych jest 17, a każdy obrobiony co do najdrobniejszych swoich szczegółów z taką precyzją, z jaką szlietierz drogich kamieni obrabia poręczony mu materiał. Ta tylko znajdzie się w tem porównaniu na korzyść pana Kanteckiego różnica, że utalentowany autor umie surowej nieraz bryle nadać połysk i cechę drogiego klejnotu. A stąd też z wielkiem zajęciem i niemalą korzyścią przebiegliśmy stronice tych ciekawych „Szkiców”.

Teatr polski w Petersburgu. Dowiadujemy się, że hrabina Rzewuska wspólnie ze znakomitym adwokatem Spasowiczem, który obecnie bawi w Warszawie, starają się obecnie o koncesję na teatr polski w Petersburgu. Teatr założony pod taką dyrekcją, która rozporządza znacznymi zasobami intelektualnymi i materialnymi, ma wszelkie szanse powodzenia. Nie chcemy odgrywać roli złowrogiego wieszczka, ale boimy się, czy w razie zezwolenia rządu na prośbę p. Spasowicza, nie frunie nam ze Lwowa kilka najlepszych ptaszków.

Zaraza na drob sroży się od pewnego czasu po wsiach w okolicy Warszawy; miejscami po kilkadziesiąt sztuk pada w ciągu jednej nocy. Choroba to tem trudniejsza do zbadania, że nie objawia się żadnymi poprzedzającymi śmierć symptomatami.

Walka z niedźwiedziem. „Saratowski Dniownik” opowiada tragiczny wypadek, który się zdarzył we wsi Meszczerskoje w okolicach Saratowa.

Właściciel majątku, p. Bernow, posiadał ułaskawionego niedźwiedzia, który wszakże trzymany był na łańcuchu przy budzie, która służyła mu za schronienie.

Pięcioletnia dziewczynka zbliżyła się do niedźwiedzia i podawała mu chleb z ręki, niedźwiedź pożerał dość chciwie i razem z chlebem odgryzał dziewczynie palec u ręki. Poczuvszy zapach krwi

rzucił się na dziecko i zdarł jej skórę z czaszki.

Na rozpaczliwy krzyk dziewczynki przybiegła siostra jej o kilka lat zaledwie starsza na ratunek, lecz i ta dostała się w pazury niedźwiedzia.

Matka zobaczywszy co się dzieje, rzuciła się na pomoc dzieciom, wraz z nią przybiegli także dwaj parobcy — niewiele to jednak pomogło, gdyż ratujący zostali silnie poranieni a dziewczynki zaraz skończyły życie pod łapami zwierzęcia.

Dopiero nadbiegli wieśniacy zdolałi położyć kres tej krwawej scenie i zabili rozszalałego niedźwiedzia kilkoma celnymi strzałami.

Stan nieszczęśliwej matki, skutkiem ran odniesionych i okropnego moralnego wstrząśnienia, jest groźny i lekarze nie mają nadziei utrzymania jej przy życiu.

Niesłychana zbrodnia wykryto w Aleksandrii, w Egipcie. Jeden z konduktorów drogi żelaznej, łączącej to miasto z Suezem, przed kilkunastu dniami opuścił służbę i osiadł w stacji klimatycznej Ramleh, ulubionem przez Europejczyków miejscu pobytu w porze letniej, gdzie zaczął grać rolę wielkiego pana. Podczas gdy wystąpienie ze służby motywował wobec swych przełożonych tem, jakoby odziedziczył znaczny spadek, przyjaciółom znów swoim opowiadał, że wygrał wielki los, który posiadał od dawna. Policja uwiadomiona o tem, miała tego człowieka na oku i w końcu, gdy poszlaki przeciw niemu mnożyły się z dniem każdym, zarządziła aresztowanie go. Jakoż wobec sędziego śledczego aresztowany wyznał wnet całą, okropną prawdę. Zamordował i obrabował on dwóch bogatych podróżnych, jednego w październiku zeszłego, a drugiego w marcu tego roku. Za każdym razem wykonał zbrodnię w następujący sposób: Ofiarom swoim zaraz przy wsiadaniu dawał osobny przedział w wagonie, następnie w drodze zabijał je przez uderzenie małym kamiennym młotkiem w skroń, a po ograbieniu trupów ze wszystkiego, co się kosztownego znajdowało w ich sukniach, wyrzucił je przez okna wagonu w morze, gdy pociąg jechał groblą nadbrzeżną, około 20 metrów wysoką miejscami. Przystępując tym sposobem do posiadania znacznego majątku, porzucił służbę konduktora, aby swobodnie „używać świata”. Znalezione przy mordercy oprócz sumy 50 000 frank. także portmonetkę z kartami wizytowymi „Maksa Kleina”. Portmonetka ta, według zeznania mordercy, była własnością jednego z zamordowanych, który mówił po niemiecku dialektem południowym. Wielkie wrażenie sprawiło to odkrycie zwłaszcza w kolonii austriackiej w Aleksandrii, jest bowiem powód do przypuszczania, że jednym z zamordowanych był kupiec z Austrii. Zbrodniczy konduktor nazywa się Tom Clossilt i pochodzi z rodziny angielskiej, od dawna osiedlonej w Aleksandrii. Objawia on teraz głęboką skruczę z powodu okropnego swego czynu: usiłował nawet w więzieniu odebrać sobie życie, lecz przeszkodzono temu.

Gęś pułkowa. Dziennikowi „Erkf Ztg.” donoszą ze Stuttgardu: Podczas obchodu dwóchetnej rocznicy założenia tutejszego pułku planów

rok i że teraz nie wątpliwie napisze. Cztery dni jednak zeszło na próżnym gorączkowym oczekiwaniu. Musiało się z nim stać coś nadzwyczajnego, a to coś nie mogło być niczem innym jak nieszczęściem. Z pomyslną wieścią nie byłby się tak ociągał.

Ten okropny stan niepokoju i zawieszenia odbił się na powierzchowności Bronisi. W ciągu zaledwie dni dziesięciu schudła i zrobiła się prawie przezroczytą, usta miewała spieczzone, a w podkrążonych sino bezsennością oczach palił się trawiący ją skrycie ogień. Nikt w domu nie zwracał na to uwagi, zwłaszcza, że wszyscy zajęci byli przygotowaniami do ogromnego balu, jaki w końcu tygodnia miał zgromadzić sto kilkadziesiąt osób na salony państwa Augustów.

Tylko wzrok profesora, który przez ten czas kilkakrotnie był na herbacie, z większym napięciem spoczywał na jej bladej, cierpiącej twarzy. Nie było w tym wzroku współczucia, ale jakaś analityczna ciekawość; parę razy nawet zbliżył w nim jakby rodzaj tryumfu.

W wilę balu, kiedy pani Kora wyszła do magazynu dla ostatecznego przymierzenia sukni, a pan August był w sądzie, lokaj oznajmił Bronisi, że profesor pragnie się z nią widzieć. Bronisia zabierała się napisać do Marjana, nie mogąc dłużej znieść jego milczenia, lecz położyła pióro i zdziwiona bardzo poszła do buduaru.

Profesor stał przy kominku, twarzą zwrócony ku drzwiom — z wyrazem, jakiego jeszcze

u niego nie widziała. Malowało się w nim niespokojne, gorączkowe postanowienie.

Ujrzawszy Bronisię przystąpił do niej z żywością.

— Wiedziałem, że zastanę panią samą — rzekł przedko. — Pani Kora minęła mnie na ulicy. — Muszę z panią pomówić.

— Słucham pana — rzekła Bronisia, cofając się trochę, bo stanął tak blisko, że uczuła jego oddech na swojej twarzy.

Usiadła i czekała z bijącym sercem. Zdenerwowanie, w jakim się znajdowała, czyniło ją wrażliwszą na wszystko. Profesor miał zawsze dar powiedzieć jej coś zniechęcającego i przykrego — i teraz również nie obiecywała sobie żadnej przyjemności po tej tajemniczniej rozmowie.

— Musiałaś pani zauważyć — zaczął on, siadając naprzeciwko niej — że oddawna obserwuję panią. Obserwacje moje doprowadziły mnie do takiego rezultatu, że dziś znam panią równie dobrze, jak pani siebie. O! bo pani się znasz — przyznając ci tę rzadką wiedzę. I dlatego, nie zaprzeczysz mi pani, że nie jesteś stworzoną na świętą Teresę, pałającą żądzą cierpienia, że nie masz wokacji na męczenniczkę, ale wymagasz od życia, aby obok cierni miało swoje kwiaty i owoce. Tymczasem zbierasz pani tylko ciernie! Czujesz, że każdy dzień twojej radości odchodzi od ciebie jak dłużnik, od którego nigdy zapłaty nie odbierzesz...

Umilkł na chwilę i wpatrzył się w nią z pod

brwi zlekka ściągniętych, jakby chciał sięgnąć spojrzaniem aż do dna jej duszy.

Wzrok ten zaniepokoił Bronisię, bardziej jeszcze niż słowa, które przecież zdawały jej się bardzo dziwne.

— Nie pojmuję, do czego pan zmierzasz — rzekła z cicha.

— Kilka miesięcy zaledwie prowadzisz pani życie maszynki, a dość spojrzeć na ciebie, by się przekonać jak jesteś znękaną. Gdzież znajdziesz cierpliwość, by wytrwać przez długie może lata. A przypuściwszy, że ją znajdziesz, cóż z tego będzie? Ta niewdzięczna praca może ci zapewnić terażniejszą, nigdy przyszłą. Gdy stracisz zdrowie, starość rzuci cię na pastwę nędzy lub miłosierdzia publicznego. Oto, jaki los cię czeka panno Bronisławo, ciebie, która jesteś tak piękna i tak do szczęścia stworzona!

— Panie! — zawołała biedna dziewczyna — po co pan mówisz mi to wszystko! Prawda, jestem bardzo smutną i zbolalą, choć z innych może niż pan mniemasz powodów — dlaczegoż koniecznie chcesz pan, że bym się czuła jeszcze nieszczęśliwszą?

— Byłbym w istocie barbarzyńcą, — rzekł profesor — gdybym ukazywał pani zło, nie mając na nie lekarstwa. Ale tak nie jest. I z tem lekarstwem przychodzi do ciebie.

Wstał i pochylił się nad nią.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

wirtembergskich, nie zapomniano także o wiernej towarzysze tego pułku ze świata zwierzęcego, która przez długie lata dzieliła statecznie dołę jego i niedolę. Kiedy przed laty pułk ten zmienił garnizon, przenosząc się z Esslingen do Ulmu, w drodze doń przyłączyła się geś, która go już nie odstępowała przez cały czas pochodu i pobytu w Ulmie, tak, że postanowiono opiekować się nią stale; ze składek w pułku zbudowano dla niej stajenkę i złożono fundusz na jej żywienie, a każdemu, ktoby się poważał wyrządzić jaką przykrość tej pupilce pułkowej, zagrożono surową karą. Tym sposobem skrzydlata pupilka pozostawała przez lat 23 nieodłączną towarzyszką pułku, z którym wychodziła nawet na ćwiczenia, krocząc poważnie przed maszerującą kolumną i wzlatując po nad nią podczas rozmaitych ewolucyj. Po całych dniach zresztą chodziła miarowym krokiem wraz z sztyldwachem przed bramą koszar. Z pułkiem też kilkakrotnie zmieniła garnizon, aż pewnego razu, przy zmianie takiej, zapomniano dać jej wody do klatki, umieszczonej na furgonie bagażowym, a że był dzień skwarny, zginęła biedaczka z pragnienia, nim się opatrzone. Oplakiwał ją cały pułk przez długi czas, a wypchaną przechowywuje dotąd pod kloszem szklanym, jako pamiątkę wiernego przywiązania zwierzęcia do ludzi. W dzień jubileuszu, komendant kazał ją wystawić pod owym kloszem nad główną bramą koszar.

Podwodny okręt. A. Toselli, syn wynalazcy tak zwanej „talpa marina“ zamierza za pomocą nowego okrętu umożliwić ludziom podziwianie cudołów podmorskich w sposób wygodny i bezpieczny. Okręt pana Toselli składa się z aparatu zbudowanego z brązu i stali w formie sferycznej. Siła oporu tego aparatu, obciążona jest na ciśnienie dwunastu atmosfer, a zatem może bezpiecznie na 120 metrów pod wodę się zanurzać. Aparat składa się z trzech oddziałów. Przedział dolny, który polega na prawie pęcherza nawigacyjnego u ryb, t. z. „duszy“ ma za zadanie powiększać lub zmniejszać objętość całego okrętu, stosownie do tego czy aparat ma się zanurzać, lub też wypływać ku górze. Nad tym przedziałem znajduje się komórka dla podróżnych obliczona na 8 osób. Urządzenie jej podobne zupełnie do wnętrza wagonu kolejowego pierwszej klasy. Każdy podróżny ma okienko małe do obserwowania podwodnych tajemnic. Ponieważ zaś w głębokości 70 metrów światło dzienne nie dosięga, zaopatrzony jest aparat w silne słońce elektryczne. Wierzchni przedział przeznaczony dla służby kierującej ruchami aparatu. Statek parowy za pomocą liny ma posuwać aparat cały pod wodą. Pan Toselli zamierza utworzyć towarzystwo akcyjne z siedzibą w Paryżu dla zrealizowania myśli swojej. Vederemo!

Bohaterami Homera mają być nie Grecy, ale Albańcy. W tych dniach przybył do Konstantynopola pewien uczony Anglik w celu zaznajomienia się z nowo kreowanym gubernatorem Libanonu Wassą Paszą, który jest znakomitym znawcą albańskiego dialektu i parę nawet dobrych dzieł napisał w tej materji. W toku rozmowy objawił Wassę Paszę swoje zapatrywania o bohaterach Homera, utrzymując, że nie byli to wcale Grecy, ale z wszelkiem prawdopodobieństwem Albańcy. Profesorowi oksfordzkemu wydało się to przypuszczenie zbyt śmiałym, przyjął je też ironicznym uśmiechem. Atoli Wassę Paszę uzasadniał dalej swoje przypuszczenie tem, że prawie wszystkie imiona, przychodzące w *Iljadzie*, w greckim języku nie mają żadnego znaczenia, przeciwnie zaś w albańskim łączą w sobie pojęcie jakiejś rzeczy. Mimo to profesor angielski nie dał się przekonać i skłonić do odebrania Grekom ich bohaterów.

Co mi to za zabawa!

— Jakże się bawiłaś Zosieczku na wezoraższym balu u państwa Podrygalskich?

— Fatalnie, taka głupia młodzież, do tańca ledwie uproszysz, a do oświadczenia nawet kijem nie napędzisz.

W Tramwaju.

Konduktor. Pan będzie łaskaw nie palić papierosów?

Passażer. Z przyjemnością, bo ja tylko cygara pale.

Z Izby sądowej.

(Czy miedź jest trucizną?)

W liczbie twierdzeń, osnutych na powierzchownem doświadczeniu, a jednak uznanych za niezbitę prawdy, jest między innymi mniemanie o trujących własnościach miedzi. Ale wiek XIX ma ten przywilej, że wszelkie powagi obala, wszystko krajają nożem ostrej krytyki umiejętnej, a z wiekowych przesądów zbudowane piedestale burzy jednym podmuchem eksperymentalnej swej wiedzy. Dobrał się więc z kolei rzeczy do kotłów i rądlów kuchennych i zaczął także między nimi szperać. Tu spotkał na straży stojący przesąd, ubrany już nawet w formułki juredyczne, a głoszący światu, że miedź i wszystkie jej połączenia czyli związki chemiczne, a przedewszystkiem grynszpan, są straszną trucizną. Chcesz więc żyć człowieku dla dobra kraju i twego własnego, mówił ów przesąd — to pokrywaj twe rądle polewą. Inaczej biada tobie i twemu potomstwu!

I przesąd ten wsparł się w boki i dumny był z siebie i z tłumów palących mu kadziłła. Wszystko bowiem co żyło, poczynając od lekarzy, a kończąc na gazetarskich katarynkach, grających zawsze jednego i tego samego walca, ugięło przed nim głowę i wołało: zdrajcą jest kto za miedzią wystąpi, a poważy się przeciw polewie przemawiać! Zdrajcą jest! Zdrajcą jest!

powtarzał chór kapłanów z *Ajdy*, a juryści ostrzyli swe miecze i wstawiali do kodeksu paragrafy, wyznaczające kary na tych, co poważają się miedzią zaprawiać zieloną barwę jarzyn.

Nie uląkł się ich jednak dr. Burqa, jeden z najznakomitszych uczonych, jakich Francja wydała w bieżącym stuleciu. Zaczął naprzód na zwierzętach, potem na sobie badać własności miedzi i wystąpił pierwszy w 1848 roku z twierdzeniem, że miedź nie tylko nie jest szkodliwą, ale przeciwnie w wielu razach korzyść przynosi. Hałas wtędy powstał ogromny w świecie uczonym i wszystkie akademickie papugi napadły na Burqę. Spaliłyby go na stosie, gdyby to było w 15 stuleciu; ale że w XIX, więc kopnęły nogą.

Tymczasem krytyka coraz śmielej zdobywała sobie prawa, a uswięcone tradycją powagi coraz częściej przekształcały się w kupę starych i zbutwiałych rupieci.

Z pyłu bibliotecznego wydobył dr. Gautier, profesor, uniwersytetu paryskiego, rozprawę o miedzi dra Burqę, a uderzony zawartemi w niej argumentami począł sprawę ponownie badać.

Dr. Gautier jest jednym z tych uczonych, którzy jak gdyby na to tylko rodzą się, żeby dynamitem rewolucyjnym rozsądzać naukowe fortece. Bo w nauce tak jak w życiu społecznym i politycznym tworzą się z biegiem czasu stare budynki, obrosłe mchem, otoczone powagą, uswięcone tradycją. Dotknąć się ich niewolno nikomu, — kto nie jest Cezarem.

Alle dr. Gautier jest nim właśnie. Jego badania nad tyfusem, wściekliwością, cholera, szkarlatyną, dyfterją etc., badania świetne i imponujące wielkością, wyrobiły mu takie uznanie w świecie młodych uczonych, że starzyzna akademicka nie mogła już zakrzyczeć go i ogłosić nieukiem lub burzycielem. Postanowiła jedynie usunąć się milcząco od niego i po cichu, w ciasnych swych kółeczkach, rozmawiając o nim, wskazywać znacząco palcem na czoło.

Dr. Gautier zaczął tedy w szpitalach paryskich robić doświadczenia z miedzią. Przedewszystkiem kazał wyrzucić z kuchni szpitalnych naczyń polewane, a posprawić proste miedziane rądle. Można sobie wyobrazić jakie to denuncjacje szły do ministerjum oświaty.

Następnie zaczął zadawać miedź w rozmaitych preparatach chorym na wewnątrz we wszystkich chorobach zakaźnych. I rezultat uwieńczył jego śmiałość.

Nie będziemy tego rezultatu szczegółowo opisywali. Opowiemy tylko wniosek dra Gautiera. Twierdził on, że gdybyśmy gotowali w prostych miedzianych rądlach, to spożywając z jadłem cząsteczki miedzi, chorowalibyśmy rzadziej na wszelkie tyfusy, dyfterje, szkarlatyny etc.

Miedź zabija bowiem mikroby stanowiące przyczynę tych chorób, a człowiekowi nietylko nie szkodzi, ale przysługę oddaje w małych dawkach. Trucizną zaś dla człowieka jest połączenie miedzi z ołowiem radiowej polewy. Więc rądel miedziany jest naczyniem zdrowym, a rądel z pękniętą polewą jest stanowczo szkodliwym.

Czytelnika zaś ciekawego szczegółów odsyłamy

do pracy dra Gautier: „*Le cuirre et le plomb au point de vue sanitaire*“.

Wstęp powyższy niezbędnym był do wyjaśnienia następującego procesu, który temi dniami odegrał się przed sądem w Brukseli.

Na ławie oskarżonych zasiadło dwóch fabrykantów, preparujących tak zwane „konserwy“, obwinionych o to, że dla nadania korniszonom, fasolce, groszkowi etc. pięknej zielonej barwy, gotowali te jarzyny w niepolewanych miedzianych naczyniach. Zaprzysiężony chemik miejski bruksejski, zrobiwszy analizę, wykrył miedź w tych jarzynach.

Belgowie są surowi w karaniu zbrodni osnutych na tle oszustwa. Sąd pierwszej instancji zasądził tedy pp. fabrykantów na kilka lat ciężkiego więzienia. Na szczęście dla nich, sprawozdanie z ich procesu, ogłoszone w dziennikach, wpadło w oczy dra Dumoulin, jednego z najznakomitszych belgijskich uczonych i lekarzy, a profesora w Gandawie. Żał mu się zrobiło tych biedaków, postanowił więc ich ratować. Napisał tedy list do ich adwokata z poradą, aby wniósł zażalenie nieważności, a sam się zgłosił jako rzeczoznawca do apelacyjnej rozprawy.

L'art médical w ostatnim swym numerze przynosi nam opis tej rozprawy, która, dzięki przekonującej argumentacji dra Dumoulin skończyła się uwolnieniem obu fabrykantów od kary za fałszowanie pokarmów szkodliwymi dla zdrowia ludzkiego pierwiastkami, a ograniczyła się do małej grzywny za przekroczenie policyjnych przepisów.

Sprawa ta jednak nabrała w skutek tego takiego rozgłosu, że równocześnie Izba lekarska belgijska postanowiła odwołać się do innych lekarskich towarzystw z propozycją, aby wносиć do wszystkich Izb ustawodawczych petycje w celu skłonienia ich do rewizji przestarzałych przepisów higieny publicznej, szczególnie o ile rzecz soli miedzianych dotyczy.

Maluzko tedy, a panowie restauratorowie będą musieli zdierać polewę ze swoich kuchennych naczyń i karmić nas pieczenią w sosie miedzianym czy miedzowym.

Eskulap.

GŁOSY PRASY.

Do dziejów niezawisłości i wyborów naszych przynosi nam *Nowa Reforma* ciekawy przyczynek z Tarnowa. Jak wiadomo w mieście tem rywalizowały ze sobą dwie kandydatury, jedna, p. Zawadzkiego, prezesa sądu, a druga p. Rułowskiego, jednego z najzdolniejszych młodych naszych publicystów. Ostatnia więc była z samej natury rzeczy kandydaturą niezawisłą, a pierwsza kandydaturą urzędową. Owóż miasta nasze, pozbawione mieszczaństwa majątnego i niezawisłego, a posiadające zwykle ludność złożoną w połowie z żydów, w drugiej zaś połowie z urzędników i rekordzielników ubogich, nie mogą sobie pozwalać tak zbytkowej rzeczy, jak wybór niezawisłego kandydata. To też w Tarnowie, w chwili gdy postawiona została kandydataura p. Zawadzkiego, inteligencja znalazła się w fałszywej pozycji.

„Pokazało się dopiero — pisze *Reforma* — kto jest niezawisły. Szczytem niezawisłości było już — nie głosować, aby nie głosować wbrew przekonaniu; heroizmem było głosować na kandydata inteligencji niezawisłej. Na 1400 wyborców, głosowała zaledwie połowa 686, połowa wstrzymała się od głosowania. Zaś na 611 głosów, które otrzymał p. Zawadzki, było 500 głosów żydowskich. To też nikt inny nie odniósł zwycięstwa, jak tylko żydzi. Imponująca karność żydów, złożyła tu nowy zło-wrózby egzamin. Dwa dni przed wyborami rozdano wszystkim żydom kartkę drukowaną hebrajskimi głoskami, pisaną po niemiecku, w której *Die Representanz der israelitischen Cultusgemeinde empfiehlt* itd. pana prezesa sądu, podpisano: Merz. Z tą chwilą nie było w mieście ani „starowierców“, ani „postępowych“, ani „niemieckich“ a tem mniej „polskich“ żydów, byli tylko żydzi *sans phrase*, którym „representacja gminy wyznaniowej“, czyli po prostu i po prawdzie stary i nieodmienny kahał nakazał pod groźbą wszystkich rygorów głosować za prezesem sądu. Czem jest sąd dla izraelity miast prowincjonalnych, jakie odzywają się echa w jego duszy, gdy usłyszysz brzmienie tego wyrazu, czem jest dlań dopiero *Landesgerichts-Präsident*,

tego już dodawać nie potrzeba. Głosowali też na „prezydenta sądu“ nie na p. Zawadzkiego. Urzędnicy, którzy notorycznie oświadczyli się za przeciwnym kandydatem, ulegli konieczności *esprit de corps*. Toż samo ma się z adwokatami zwłaszcza na dorobku, notarzuszami, což dopiero mówić o młodszej generacji prawniczych zawodów. Dodajmy do tego stosunki kasynowe, towarzyskie, a będziemy mieli obraz wyborów prezydenta sądu. Tylko z osobistego, nie z urzędowego charakteru niezawisła inteligencja, stanowi ową garskę 74, którzy głosowali za przeciwnym kandydatem. O nadużyciach presji kahalnej, policyjnej, szkoda pisać. Żydzi szli jak jeden mąż z legitymacjami opatrzonymi w imię prezesa Zawadzkiego, wpisanymi w biurze p. Merza. Woźni magistraccy i woźni kryminalni agitowali“

A jak agitowali, co przybojczywali jednym, jakimi zaś groźbami działali na innych i jak w tem wszystkim zacierali w umyśle ciemnych warstw żydowskich i chrześcijańskich pojęcie o bezwzględnej sprawiedliwości wyroków sądowych — tego już zdaje się dodawać nie potrzeba.

Czas przynosi nam dzisiaj, jako wstępny artykuł, wspaniałą dwuszpaltową panegiryk napisaną na cześć Albedyńskiego, wynoszący jego salonową uprzejmość, elegancje jego formy towarzyskie, jego gościnność i zapewne także poprawną francuską wymowę — bo przyznajemy się otwarcie, że nie mieliśmy cierpliwości przeczytać do końca tej lokajskiej elokubracji, obliczonej na to, aby dla Stańczyków warszawskich zaskarbić serce tego siepacza, który zamieszkał po Albedyńskim w pałacu Łazienkowskim. Nie będziemy też *Czasowi* mówili o tem, że patriota polski winien w każdym urzędniku moskiewskim widzieć przedewszystkiem carskiego zbroja i wroga kraju, — bo *Czas* tego nie rozumie. Ale zanotujemy inny a dość charakterystyczny fakt. *Czas* jest organem katolickim, nawet klerykalnym, a *Reforma* w obec niego jest już chyba bezwyznaniową. Tymczasem *Reforma* wita dzisiaj na czele numeru w słowach pełnych głębokiego szacunku i szereg sympatji dostojnego naszego gościa, ks. arcybiskupa Felińskiego, a gdzieś na samym końcu daje króciutką kronikarską notatkę o Albedyńskim; natomiast ultrareligijny *Czas* łączy roni na czele numeru w olbrzymim artykule, złożonym największymi czcionkami, (cyzerowem), nad grobem, Albedyńskiego a o naszym metropolitemęczenniku podaje w kronice kilkowierszową notatkę, w jednym rzędzie z jakąś anegdotą o Albedyńskim i zapowiedzią jakiejś turystycznej wycieczki w Węgrzech. Notujemy to bez komentarza, a dla sprawdzenia polecamy czytelnikowi Nr. 122 *Czasu*, z d. 2 czerwca b. r.

W numerze tym znajdzie jeszcze czytelnik inny zajmujący szczegół. Organ krakowski występuje ostro przeciwko tym, którzy poważali się złamać zasadę karnośći wyborczej. Więc naprzód ciska gromy w stronę Płazińskiego i rad jest z tego, że rząd za karę przeniósł go do powiatu pilzińskiego, a następnie miażdże na proch słynnego agitatora prałata Stojałowskiego, który nadmieniamy mimochodem, pomimo swych rewolucyjnych i socjalistycznych odezw, dostał tylko cztery głosy. I na przyrównaniu Stojałowskiego do faryzeuszów kończy *Czas* litanie tych, którzy poważali się zasadę karnośći wyborczej złamać. *Gazeta Narodowa* dowcipną więc robi uwagę, że dalszy ciąg tej litanii, z wymienieniem oczywiście Stadnickiego, przyniesie *Czas* jutro.

Gazeta Krakowska zapatruje się w ten sam sposób jak *Czas* i *Gazeta Narodowa* na projekt, nurtujący w kołach ruskich, aby posłowie Rusini wnieśli protest do Sejmu i złożyli swoje mandaty. „To i což? — powiada ona — wielka bieda! Wyborcy wypełnią tę lukę i wybiorą do Sejmu posłów niezawisłych“ — zapewne starostów, urzędników sądowych i karjerowiczów. Słowem patrzy *Gazeta Kr.* z ciasnego galicyjskiego stanowiska na sprawę ruską, więc nie dziwnego, że ciasny ma o niej pogląd. Następnie mówi *Gazeta* o wyborach z miast i powiada, że Lwów jedynie tylko hołdując „tradycji lokalnej“ wybrał Romanowicza; a w końcu kruszy kopie w obronie p. Erazma Wolańskiego i donosi, że w okręgu husiatyńskim, kiedy nadeszła wiadomość o tem, że komitet centralny postawił kandydatem Czartoryskiego a nie Wolańskiego, nastąpił „powszechny chaos i ogólne zamieszanie“. Coż to za nieszczęśliwy ten okręg!

Ojczyzna porusza kwestję szkolnego przymusu i domaga się sumienniejszego przestrzegania ulg przyznanych artykułem 40 ustawy szkolnej

z dnia 2 maja 1873. Artykuł ten postanawia bowiem, że wolne od

„obowiązku uczęszczania do szkoły publicznej są te dzieci, które pobierają naukę w domu lub w jakim zakładzie prywatnym. Paragraf ten umożliwia tedy obejście ustawy o przymusie szkolnym. Albowiem każdy ojciec chcący wylamać się z podrygu tej ustawy, czynić to może w łatwy sposób. Oto wnoszą podanie, że jego syn pobiera naukę w domu a uczyniwszy żądanie paragrafowi ustawy, uwalnia się raz na zawsze od wszelkich gryzówien, jakkolwiek dziecko jego, jak niepobierało żadnej nauki tak i nadal jej nie pobiera. Celem upozorowania swojego twierdzenia przedkłada ojciec świadectwo od pierwszego lepszego ucznia szkół średnich, że ten lub ów udziela nauki prywatnej uczniowi N. N. I w skutek takich świadectw ustawa o przymusie szkolnym w kraju naszym jest dotychczas fikcją“.

Ojczyzna wyluszcza dalej, że głównie właśnie żydzi obchodzą w ten sposób ustawę szkolną, zwłaszcza w tych okręgach, w których zamieszkuje jakiś rabin cudotwórca.

„W mieście Bełzie — pisze ona — słynnym w sferach żydowskich ze swego cudotwórczego rabiną, mógłby kto po przejrzeniu wykazów Rady szkolnej przyjść do przekonania, że nie ma wcale żydów, bo w Bełzkiej szkole nie było i nie ma dotąd ani jednego chłopca żydowskiego. Ten sam stosunek zachodzi w całym okręgu sokalskim. Wykazy statystyczne dają nam najlepszy obraz wpływu tych fanatycznych rabinów nawet na organa ustanowione do czuwania nad wykonaniem ustawy szkolnej i przymusu szkolnego. Najgorzszą jest bowiem frekwencja w tych okręgach, w których mają swoje siedziby fanatycy t. z. cudotwórcy, a mianowicie w Sanockim, Gródeckim, Sokalskim, Żółkiewskim, Czortkowskim i Nadwórniańskim“.

Z pomiędzy organów, które niegdyś występowały w obronie starowierców żydowskich, a walczyły z postępowym obozem żydowskim, *Gazeta Narodowa* pierwszą front zmieniała. Z starowiercami zrywa już ona stanowczo wszelki sojusz, nie wierzy w ich patriotyzm, posiada ich nawet o złą wiarę. Zatem chajderowicze i pejsatniki mają już tylko w *Czasie* przyjaciół. Tyle tedy odnieśliśmy korzyści z rezultatu wyborów w Koloymy i w Brodach. Kosztów dra Warszauera i dra Zukra rozbiliśmy choć w tej sprawie falangę wstecznych żywiół. O Brodzkiej sprawie pisze *Gazeta Narodowa*:

„Rezultat wyborów w Brodach jest to wypowiedziana przez ciemnotę i fanatyzm walka oświadczenia i dążności do złania żydostwa z narodowością polską. Starowiercy zrzucili swą maskę, którą dotąd ludzili Polaków i ludzi prawdziwie liberalnych zasad. Okazali się nieprzyjaciółmi zaciekłymi oświaty i przeciwnikami zapamiętałymi wszelkich ustaw i postanowień, dążących do złania żydów z narodowością polską. Dla sejmu i władz szkolnych powinno to postępowanie żydów starowierców być wskazówką, w jakim kierunku działać teraz należy energicznie, aby ustawę o przymusie szkolnym przeprowadzić wobec żydów [bardzo ściśle i wszystko usunąć, co temu stoi na zawadzie“!

Dziennik Polski przynosi nam dziś zajmujący wyjątek z listu p. Ottona Hausnera do wyborców Izby handlowej brodzkiej. List ten pokazuje, jak pan Hausner zapatruje się na proces rodzenia się przyszłego sejmu.

„Obecny ruch wyborczy do Sejmu — są słowa listu — ma na sobie cechę, która bynajmniej nie świadczy korzystnie o rozwoju ducha publicznego po 22 latach naszego życia konstytucyjnego. Kwestjonowanie ponownego wyboru posłów zdolnych i sumiennych (których jak wszędzie tak i u nas mało) skuteczne wysuwanie zer lub mierności, bagatelizowanie wiary politycznej kandydata, przewaga osobistych wpływów i protekcji, wreszcie nadmiar kandydatur rządowych i urzędniczych tak w okręgach wiejskich, jakoteż i miejskich, zachwiał musi zaufanie do wyborców, tudzież do działalności wybranych“.

List kończy się słowami:

„Gdyby z wyluszczenia mego okazała się różnica w zapatrywaniach między mną a moimi wyborcami, których 10 lat reprezentuję, to żałowałbym tego bardzo, ale utraty mandatu wobec izolowanego stanowiska, jakie w Sejmie zajmuje, i które też obecnie się nie zmienia, ani dla kraju, ani dla Izby handlowej, ani dla siebie nie uważałbym za stratę“.

Gazeta Lwowska wraca jeszcze raz do znanej wystąpienia *Pester Lloyd*a przeciwko Cze-

chom i cytuje głosy tych dzienników węgierskich, które się nie pisały na zdanie *Pester Lloyd*a i były owszem rade z rozwiązania sejmu czeskiego.

Przegląd polityczny.

Austria. Wspólny minister skarbu pan Kalay, którego odczyt o posłannictwie Węgrów na wschodzie, miany na posiedzeniu węgierskiej Akademji umiejętności, wzbudził powszechną uwagę, udaje się w tych dniach ponownie w podróż do Bośni i Hercegowiny, dla bliższego poinformowania się o stosunkach, szerególniej fiskalnych, w tych zawojowanych przez austro-węgierską kulturę krajach. Podróż trwać ma sześć tygodni.

Z Dalmacji zaś powrócił już do Wiednia arcyksiążę Rainer, który w podróży swej nad Adryatykiem zwiedził wiele bardzo miejscowości i wszędzie podejmowany był uroczyscie.

— Konserwatywni przedstawiciele czeskiej większej własności wydali odezwę do wyborców z tej kurji, w której wzywają ich przedewszystkiem do jak najliczniejszego udziału w wyborach, uważając zwycięstwo swej partji w tym razie, zapewnione. Kompromis z centralistami tej kurji, o którym donoszą, nie przyszedł do skutku. Konserwatyści zrobili liberałom propozycję, ci jednak uważali warunki kompromisu za zbyt uciążliwe i postanowili działać na własną rękę.

— *Tribune* zapewnia, że ministerstwo handlu postanowiło już w zasadzie zaprowadzić ponownie sól bydlęcą — byłyby więc spełnione dłużej życzenia naszych hodowców. Ma być już w tej mierze stanowcze postanowienie ministerjalne, specjalna zaś komisja ministerjalna pracuje już tylko nad ułożeniem sposobu jego wykonania. Ważna ta niesłychanie sprawa w gospodarstwie wiejskiem, inwentarz bowiem zwierzęcy potrzebuje soli zarówno jak i ludzkie wstrzymywana była dotąd ze względów jedynie fiskalnych. Sól bydlęca jest to zwykła nasza sól kuchenna, poprzedniejszego tylko znacznie gatunku, władze więc skarbowe obawiały się, żeby biedny nasz lud wiejski soli tej, znacznie tańszej, wraz z bydlęciem nie spożywał — co byłoby z uszczerbkiem dla dochodów, płynących z solnego monopolu. Szło tedy o wynalezienie takiego sposobu denaturalizacji soli bydlęcej, który by ją uczynił przydatną do użytku zwierząt, niemożliwą zaś do użycia dla ludzi. Rząd rozpiął konkurs na projekta owej denaturalizacji i wielu chemików nadeszło podobno rozwiązanie tej fizjologiczno-fiskalnej zagadki. Czy będzie ona pomyślnie rozwiązana, dowiemy się niebawem. Podobno usiłowania w tym kierunku wydały zadawalniające rezultaty.

Rząd na najbliższej sesji Rady państwa wnieśli projekt sprzedaży „zdenaturalizowanej“ owej soli bydlęcej.

W podobny sposób sprawa ta i na Węgrzech ma być załatwiona.

— Między rządem a towarzystwem kolei póln. cesarza Ferdynanda dziś ma być podpisany układ ostateczny.

Niemcy. *Kreutz Zig.* donosi, że rząd pruski wnieśli do sejmu przedłożenie kościelno-polityczne, w którym duchowieństwu przywrócony ma być częściowy wpływ na lud... Czy na szkoły ludowe? Niewiemy jeszcze w jaki to sposób i w jakim kierunku wpływ ten ma być rozszerzony.

— Ustawa zaprowadzająca ubezpieczenia dla

ników wiejskich.

— Na jednym z ostatnich posiedzeń sejmu pruskiego Koło polskie wniosło interpelację do rządu w sprawie nauki religii w języku niemieckim. Interpelacja zaznacza, że wbrew zmodyfikowanemu przepisom rządowym nietylko nauka religii wykładaną jest wyłącznie w języku niemieckim, lecz i pacierz codzienny dzieci zmuszone są odmawiać w tym niezrozumiałym dla się języku.

Obrady budżetowe wkrótce przyjąć mają na porządek dzienny.

— Ks. Bismarck wyjeżdża niezadługo do Kissingen.

Flance Jarzyn i Kwiatów

po miernych cenach rozseła za nadesłaniem gotówki lub w części zadatkowane polecenia za zaliczką **Zarząd dóbr**

Teofila Luckiego w Melny poczta Strzeliska nowe

równocześnie poleca

FLANCE KWIATÓW W SORTYMENTACH

1	Sortyment	12tu odmian flane kwiatów letn.	po 1 kopie	zł.	2-20
1	"	12 "	" "	"	1-20
1	"	6 "	" "	"	1-10
1	"	6 "	" "	"	—60

Zamówienia przyjmuje **Zarząd dóbr Melny poczta Strzeliska nowe lub**

Główny Skład Nasion TEOFILA LUCKIEGO
we Lwowie. 321

ŚWIEŻE
WODY

mineralne

naturalnych źródeł i tak krajowych jak zagranicznych, poleca i za świeżość ręczy 272

Karola Bakłabana

Karola Bakłabana
ul. Halicka we Lwowie.

Laskawe zlecenia będą bezzwłocznie uskutecznione.

ZMIANA LOKALU.

KAROL LANG

MAGAZYN ZABAWEK,
Towarów galanteryjnych ze skóry, brązu, drzewa i metalu,
z ulicy Halickiej

przeniesiony został na ulicę Teatralną l. 5. naprzeciw kościoła katedralnego. 212

MAGAZYN SCHAVERÓW
we Lwowie
ulica Karola Ludwika l. 3. — poleca
w wielkim wyborze świeżych towarów bławatnych
Materij jedwabnych, aksamitów, oraz wielki wybór najnowszych perkalików, satyn, fularów, bazysek, zefirów, szortów i t. p. na suknie damskie.

TOWARZYSTWO
GALICYJ. KASY ZALICZKOWEJ

we Lwowie, Rynek l. 17.

Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką przyjmuje wkładki na książeczki oszczędności oprocentowujące takowe po 6% rocznie

Kasa Towarzystwa zwraca wkładki:

od	100	do	500	złr.	za	30-dniowem	wypowiedzeniem
"	500	"	1000	"	za	60-dniowem	"
"	1000			"	i resztę kap.	za 90-dniowem	"

Udziały oprocentowują się od dnia wkładki.

147

DYREKJA

Marcin Müller
Kapelusze na lato

Słomiane kapelusze po	90 et. i wyżej
Płócienne kapelusze po	60 et.
Bluzy płócienne sztuka	2 zł. —
Prochowniki z kapuzą	6 " —
Płaszczki gumielatyczne	12 " —
Parasole od słońca	1 " 50 "
Czapki płócienne	— " 50 "

Zlecenia z prowincji za nadesłaniem miary podług centymetra, odwrotną pocztą. 396

Apteka
pod Gwiazdą

olej rybi z miętusa

świeży, nieczyszczony i nieczem niezaprawiany, dla tego najskuteczniejszy dla dzieci skrofalicznych i na piersi cierpiących. Flaszka 80 et.

KAWA HOMEOPATYCZNA

Dr. Lutzego,

w paczkach $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{1}$ funtowych, funt 60 et.

KAWA ŻOLEDZIOWA.

Najlepszy surrogat kawy prawdziwej, zdrowy i pożywny napój dający, pakiet 10 et.

CZOKOLADA HOMEOPATYCZNA

doskonałej jakości i bez przypraw cała paczka 1 zł. 58 et., pół paczki 75 et.

KAKAO w proszku, odświeżony

całe pudełko 70 et., pół pudełka 40 et.

MLEKO ZGĘSZCZONE SZWAJCARSKIE

znakomity środek pożywny dla dzieci, puszcza 55 et.

NESTLE'GO PROSZEK DLA DZIECI

zastępuje całkowicie pokarm matczyn, puszcza 90 et.

EKSTRAKT MIĘSNY LIEBIG'A

w gospodarstwie do sporządzenia dobrego silnego rosołu niezbędny, w puszkach po ct. 85, zł. 1-55, 2-75 i 5-30.

TAPIOCA P. GROULT

Bardzo pożywną supę dająca, paczka 70 et.

EKSTRAKTA SŁODOWE

z różnych fabryk np. Scheringa, Liebege, Loefflunda czyści i z różnymi dodatkami jak chinina, olej rybi, wapnem, żelazem po 60, 90 et. i 1 zł.

WODA DO ÓCZ

Romershausena — flaszka zł. 1-30.

MORASA PŁYN WZMACNIAJĄCY WŁOSY

pół flaszki 80 et., cała 1 zł. 20 et.

Piotra Mikolascha

we Lwowie
poleca:

Dr. KAROLA MIKOLASCHA

Hiszpańskie wina lecznicze

uznane za wyborne i świadectwami Wnych prof. i doktorów Biesiadeckiego, Brauna von Fernwald, Spaetha, Draschego, Loriosera, Korczyńskiego, Widmana, Edw. Sawickiego, Ziembickiego, Strzeleckiego, Wolana, Załozieckiego, Stockloewa i Macieja Jakubowskiego wyszczególnione, przez profesora chemii dra Radziszewskiego chemicznie badane i jako znakomite uznane:

Hiszpańskie wino chinowe ku wzmocnieniu

Hiszpańskie wino chiono-żelaziste

przeciw zubożeniu krwi i nerwowym chorobom.

HISZPAŃSKIE WINO PEPSYNOWE

przeciw upośledzeniu trawienia.

HISZPAŃSKIE WINO PEPTONOWE

przeciw wynędzleniu w słabościach uporezywych,

pokarm wprost w krew przechodzący.

HISZPAŃSKIE WINO RUMBAROWE

przeciw katarom żołądka i kiszek.

Toż samo przez wyżej wymienionych profesorów i lekarzy za najlepsze uznane

Dla chorych i rekonwalescentów:

KONIAK GRANDE CHAMPAGNE

ćwierć litr. butelka 1 zł. 80 et.

WINO TOKAJSKIE STARE

ćwierć lit. butelka 2 zł. 50 et.

WINO MALAGA STARE

ćwierć litr. butelka 1 zł. 20 et.

WINO HISZPAŃSKIE DLA

REKONWALESCENTÓW

ćwierć litr. but. 1 zł.

PLASTER na NAGNIOTKI BOXBERGERA

zwitek 35 et.

Krowianka zawsze świeża szkiełko, 1 zł. 20 et.

CUKIERKI SŁODOWE własne i

CUKIERKI MCHOWE

przeciw kaszlowi, chrypkom i bolom gardła.

PIGUŁKI ANTIKATARALNE

Dr. VOSSA pudełko 70 et.

Prawdziwe **PIGUŁKI M RISONA**

para pudełek zł. 1 50 i 3-50

Prawdziwy **SYRUP PAGLIANO**

flaszka 1 zł.

PROSZKI SEIDLICKIE

własnego wyrobu żadnym innym nieustępujące co do skutku, pudełko 1 zł.

WÓDKA FRANCUSKA z BORDEAUX

sprawdzana i tu do flaszek napełniana czysta $\frac{1}{2}$ flaszki 60 et., $\frac{1}{1}$ flaszka 1 zł., z solą według przepisu W. Lee $\frac{1}{2}$ flaszki 70 et. cała flaszka 1 zł. 20 et.

WODA SALICYLOWA I PROSZEK SALICYLOWY.

do ust, najlepszego środka do konserwowania zębów i przeciw nieprzyjemnej woni z ust, flaszka wody 60 et., pudełko proszku 30 et. i 1 zł.

POMADA ALKALOID

najlepsza pomada do włosów, wzmacniająca porost i wstrzymująca wypadanie włosów słojk 60 et.

WODA KOLONSKA

własnego wyrobu wysmienita po 60 et. i 1 zł. J. M. Fariny o połowę mniejsze flaszki 50 et. i 1 zł.

PERFUMY FRANCUSKIE

własnego napełnienia,

PUDER FRANCUSKI PRAWDZIWIY

i własnego wyrobu,

PŁYN NA ODMROŻENIA własnego wyrobu

OCET DESINKFEKCYJNY własnego wyrobu,

Godziembina Maliszewskiego przeciw reumatyzmowi i gościecowi.

WODA DO UST ANATERYNOWA

własnego wyrobu flaszka 40 et.

OLEJEK z SOSNY PINUS PUMILIO

do rozprowadzania w powietrzu flaszeczka 80 et.

GLYCERYNOWE WYROBY SARG'A

różne mydła, kremy glicerynowe i czysta gliceryna.

Oprócz wymienionych mnóstwo innych środków leczniczych, przyrządów chirurgicznych i materiałów. **WINA MOJE LECZNICZE I NAPOJE** dla chorych i rekonwalescentów znajdują się na składzie we wszystkich aptekach omawianych Galicji i Krakowa, tudzież we wszystkich krajach koronnych.

Dzieła nakładowe F. H. RICHTERA we Lwowie.

- Antologia poetów polskich, wyd. 2. w pięknej oprawie zł. 6.—
 Antologia portow obcych, w pięknej oprawie „ 6.—
 Bałucki M. (Elpidon). Życie wśród ruin powieść „ 1.20
 Bełcikowski Adam. Król Don Żuan komedia. Cena zniżona „ —.60
 Bełza. Matka. Poemacik dla dzieci „ —.50
 — Sobieski w poezji polskiej „ 1.—
 Berger. Dr. A. S. Przewodnik dla pływających wody mineralnej „ —.30
 Bernatowicz F. Nałęcz, romans z dziejów Polskich. „ 1.40
 — Pojata, córka Lezdejki, albo Litwini w XIV. wieku, romans historyczny, 4 tomy w 2. brosz. „ 2.50
 Biblioteka narodowa. Cena 1 tomu „ 1.20
 w oprawie zł. 1.70 — (wyszło tomów 10).
 Tom I. Bolesławita. Emisarjusz.
 „ II. Łoziński Wł. Legionista, pow. histor.
 „ III. Lenartowicz Teofil. Zm. starych zbroic. Poezje.
 „ IV. Lenartowicz Teofil. Album włoskie. Poezje
 „ V. Bałucki. (Elpidon). Życie wśród ruin, pow.
 „ VI. i VII. Guller Ag. Z wygnania.
 „ VIII. i IX. Kaczkowski Z. Żydowscy, pow.
 „ X. Wilkonska P. Opactwo Grodzieckie, pow.
 Za całą kolekcję na raz wzięta, cena czasowo zniżona zł. 5.—
 Biblioteka teatrów amatorskich:
 Nr. 1. Nowożeńcy, komed. w 2 akt Biörnsona „ —.40
 Nr. 2. Kalosze, komedycja w 1 akcie, J. A. hr. Fredry „ —.40
 Nr. 3. Kaprys, kom. w 1 akcie, Alfr. de Musset „ —.40
 Nr. 4. Przeczona Mama, kom. w 3 aktach, Blizińskiego „ —.70
 Nr. 5. Na wędkę, komelja w 1 akcie „ —.40
 Nr. 6. Spudłowali, kom. w 1 akcie, Kazimierza Zalewskiego „ —.40
 Nr. 7. Pan Damazy, kom. w 4 aktach, Blizińskiego „ 1.—
 Nr. 8. Zarzutka balowa, kom. w 1 akcie, p. Delacour i P. Roger „ —.40
 Nr. 9. Podróż pana Perichon, komedja w 4 aktach, pp. Labiche i Martin „ —.80
 Nr. 10. Panna Pivert, komedja w 2 aktach z francuskiego, przez Achillesa Eyraud „ —.60
 Nr. 11. Mąż od biedy, komedja w 1 akcie przez Józefa Blizińskiego „ —.40
 Nr. 12. Teatr amatorski, komedja w 2 aktach, Bałuckiego „ —.80
 Nr. 13. Wróble, komedja w 3 aktach, pp. Labiche i Delacour „ —.80
 Nr. 14. Chleb ludzi bodzie, komedja w 1 akcie przez Józefa Blizińskiego „ —.40
 Nr. 15. Morderca, komedja w 1 akcie z franc. przez E. About „ —.40
 Nr. 16. Bańki mydlaue, komed w 2 akt, pp. Eug. Labiche i Edm. Mart n „ —.40
 Nr. 17. Marcowy kawaler, krotoczwila w 1 akcie przez Blizińskiego „ —.40
 Nr. 18. Miodowe miesiące, komedja w 2 aktach, przez M. A. Dejskiego „ —.60
 Nr. 19. Pałacyk, komedja w jednym akcie z francuskiego, pp. H. Meilhac i L. Halévy „ —.40
 Nr. 20. Po kasecie. Fraszka w 1 akcie kryginalnie napisana przez Sulisława „ —.40
 Nr. 21. Takich więcej, komedja w dwóch aktach, napisał Wincenty Juliusz Wdowiszewski „ —.60
 Nr. 22. Rozbitki, komedja w 3 aktach, Blizińskiego „ —.80
 Nr. 23. Tatusz pozwolił, kom. w 1 akcie, Mozera „ —.40
 Nr. 24. Jedenkróć, kom. w 1 akcie, Ma dejskiego „ —.40
 Nr. 25. Moja córeczka, kom. w 1 akcie, p. Labicha „ —.40

CHOROBY

PŁCICOWE I SKÓRNE

140 leczy pod dyskreją

Dr. ANTONI BERGER

także listownie.

Jego poradnik w tychże słabościach wydanie III. kosztuje 1 złr., za pobraniem pocztowym złr. 1.20.

Lwów ul. Karola Ludwika 1 7.
Ordynuje od 3—5. po poł.

Niezawodny środek

na wygubienie nagniotków, brodawek i innych podobnych narośli skórnych bez bólu i bez żadnego niebezpieczeństwa.

Cena flakonu 50 ct.

Wstrzykiwanie i kapsułki z rośliny „MATIO“

w słabościach męskich nieoceniony środek

poleca Apteka

K. Krzyżanowskiego

we Lwowie.

Cena floszki wstrzykiwań 40 ct.
Kapsulek 80 ct. 5

Piece porcelanowe L. & C. Hardtmuth

we Lwowie 128
obok Admin. „Kurjera Lwowskiego“
Przyjmuje się także przedstawiania pieców kaflowych.

TRUSKA WIEC

otwarcie sezonu d 1 czerwca 1883.

Zakład ten położony o 8 kilometrów od najbliższej stacji kolei dniestrzańskiej „Drohobycz-Truskawiec.“

Posiada 15% solankę i silne siarczane wody do kąpiel; słonogorzkie rozwalniające i moczoopędne źródła do picia, borowinę żelazistą i szlam słono-siarkowy do kąpiel; aptekę, urząd pocztowy i telegraficzny.

Nowo zbudowane łazienki o 60 gabinetach, urządzone są z wszelką wytwornością, jak również nowo urządzona wzięwalnia pary słonej i wyciągu igliwa; leczenie elektryczne.

Nowe i wygodnie urządzone pomieszczenia z usługą, kilka restauracyj i cukiernia, nowy bilard, fortepian, dobra kapela i wiele nowo urządzonych ulepszeń

Lekarz zdrojowy dr. Zygmunt Rieger, radca zdrowia.

Zamówienia na pomieszczenia i powozy do stacji kolejowej „Drohobycz“ lub „Drohobycz-Truskawiec“ przyjmuje przy dołączeniu zadatku

Zarząd zdrojowy.

Chorzy posiadający świadectwo ubóstwa, potwierdzone przez c. k. Starostwo, korzystając będą mogli z uwolnienia od opłaty taksy i tańszych kąpiel, tylko w porze od 1 do końca czerwca i od 15. sierpnia do 15. września. 312

Świeże

wody mineralne

utrzymuje na składzie

Karol Klimowicz

Wałowa 11. 229

Dr. H. Jasiński

Kobieta XIX stulecia

studjum

ekonomiczno-społeczne.

Cena 1 zł. 80 ct.

W KSIĘGARNI F. H. RICHTERA

we Lwowie.

Pięć medali zasługi

z niezrównane środki owadogubne!

MIKOT N. Trucizna na pluskwy wypróbowanej dobroci, flakon 50 ct.
GRYŁON. Jedyny środek na wytępienie szwabów, stonog, świerszczy i t. p. owadów, flakon 30 ct.

FENILIN. Niezawodny środek na mólę: nie plami koloru, nie zuienia i najdelikatniejszej materji nie szkodzi, mólę radykalnie niszczy i ochrania od przylegania zaraźliwych miazmatów, flak. 60 ct.

PROSZEK PERSKI. Jedyny i niezawodny środek na wytępienie peheł itd. dokuczliwych owadów, cena 5, 10 i 30 ct.

Rozpylacze do proszku perskiego i fenilinu po 60 ct. i zł. 1.60.

Pędziki do mikotonu po 10 ct.

Papierki na muchy niezawodne sztuka 3 ct.

ATICHENIA. Niezawodny i wypróbowany środek na wytępienie grzyba domowego, kilo 40 ct.

JAN IHNATOWICZ,

magister farmacji i chemik sądowy.

We Lwowie, ul. Kopernika 1. 3 — w filji

w Krakowie Sukiennice 1. 20.

295b

NAJWIĘKSZY W GALICJI

Skład nut

pod firmą:

GUBRYNOWICZ & SCHMIDT

(pod zarządem KAROLA WILDA)

we Lwowie.

ulica Akademicka 1. 3

obok Banku hipotecznego

poleca

z opery
komicznej

Marsz 60 ct.

Gavotte 60 ct.

Marsz na 4ry ręce

75 ct.

Mary - Walzer . . 90 ct.

Potpourri Nr. 1, Nr. 2 a złr.

1.50.

Potpourri na 4 ręce . . zł. 2.70.

Partycję fortepianową z tekstem zł. 6.30.

Partycję fortepianową bez tekstu zł. 2.70.

Tamże na składzie podobne wydania

z najnowszej opery Suppe'go

„AFRIKAREISE“

z operetki Millöckera „Palestrant“ (Bettelstudent)

Straussa „Karnawał w Rzymie“, Müllera „Der kleine Prinz“,

z ostatniej wielkiej opery Gounoda „Le Tribut de Zamora“ i t. d.

381

